

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Białej Niżnej, rok szkolny 2023/2024

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Program polityki prorodzinnej państwa.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca 2017 r. w sprawie ramowych statutów: publicznej placówki kształcenia ustawicznego, publicznej placówki kształcenia praktycznego oraz publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego (Dz.U. 2017 poz. 1451).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1117).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 458)
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2016 poz. 487).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ) z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 546).
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. poz. 1331).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 poz. 1390).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1591).
- 18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1578).
- Statut Szkoły (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
- Obowiązujące priorytety MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2022r.
- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Białej Niżnej opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- Analizy diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących w roku szkolnym 2022/2023/Wrzesień
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022(wrzesień-ankieta 2022)
- wniosków i analiz (np. wniosków wychowawców, wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),

- dokumentów szkolnych (dzienniki lekcyjne i zajęć pozalekcyjnych, protokoły Rad Pedagogicznych)
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).
- wiedzy psychologicznej dotyczącej rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży

W programie wychowawczo-profilaktycznym uwzględniono wyniki ankiety ewaluacyjnej, diagnozę potrzeb i oczekiwań uczniów diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących oraz podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023 tj.

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycyzacji oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
6. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
8. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

Wnioski z ewaluacji za rok szkolny 2021/2022- (ankieta – wrzesień 2022/2023)

1. W naszej szkole systematycznie były prowadzone działania wychowawcze, profilaktyczne i dokonywano ewaluacji na poziomie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, sprawozdań wychowawców, nauczycieli na pierwszy i drugi okres wraz z wnioskami do realizacji, wpisy w dziennikach, notatki własne. Wychowawcy znają potrzeby zespołów klasowych i indywidualne potrzeby uczniów.
2. Realizowaliśmy różnorodne działania wychowawczo-profilaktyczne dostosowane do potrzeb klas i szkoły, na bieżąco zdobywaliśmy informacje o ich atrakcyjności dla uczniów i ich rodziców.
3. Na podstawie rozmów z nauczycielami oraz analizie ankiet diagnostycznych rodziców, uczniów, nauczycieli stwierdzono, że należy przepracować tematy, takie jak:
  - Kształtowanie postaw asertywnych. Wszystkie dotychczasowe zagadnienia, a w szczególności kształtowanie postawy szacunku do drugiego człowieka, tolerancji wobec innych poglądów i wartości, eliminowanie wyśmiewania się i poniżania,
  - Skuteczne i sprawiedliwe konsekwencje złego zachowania ucznia w szkole.
  - Szacunek uczniów wobec siebie, polepszenie relacji między uczniami, odpowiedzialność ucznia za swoje czyny.
  - Indywidualne podejście nauczyciela do potrzeb ucznia.
  - Izolacja ucznia w klasie szkolnej.
  - Przemoc w Internecie: hejt, agresja słowna i inne zagrożenia.
  - Tematy związane z uzależnieniem od alkoholu, nikotyny, narkotyków, internetu- zwłaszcza cyberprzemoc.
4. Wychowawcy systematycznie poddawali ewaluacji swoje działania w obszarze wychowania i profilaktyki, korygowali je, formułowali wnioski, dlatego ich oddziaływania były dobrane do potrzeb indywidualnych i klasy. Każdorazowo poddawaliśmy ewaluacji wnioski ze sprawozdań klasowych programów wychowania i profilaktyki dzięki czemu na bieżąco wprowadzaliśmy zmiany.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki na przykład: klasa specjalna, klasy integracyjne).

I. Misja szkoły

Tworzymy szkołę, w której każdy uczeń odnosi sukcesy na miarę swoich możliwości.

WIZJA

1. Zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa na terenie szkoły.
2. Zapewnienie warunków do zdobywania wiedzy dzieciom zdrowym i niepełnosprawnym poprzez edukację włączającą.
3. Organizowanie atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych.
4. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie, innych i otoczenie.
5. Poprawa bazy placówki i dostosowanie do potrzeb dzieci niepełnosprawnych.
6. Stwarzanie dzieciom możliwości uczestnictwa w kulturze współczesnej poprzez bezpośrednie obcowanie ze sztuką.

7. Zapewnienie dzieciom opieki psychologiczno – pedagogicznej, zdrowotnej i socjalnej.
8. Wspieranie rodziny w jej zadaniach wychowawczych.
9. Rozwijanie postaw patriotycznych u dzieci.
10. Ukazywanie oraz promowanie piękna tradycji i kultury regionalnej.
11. Rozwijanie szacunku dla dobra wspólnego i postaw prospołecznych.
12. Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu.
13. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby środowiska.
14. Kształtowanie wrażliwości postawy wobec świata przyrody.
15. Przygotowanie do świadomego korzystania z Internetu.
16. Angażowanie rodziców w życie szkoły i poprawę jej bazy.

II. Sylwetka absolwenta naszej szkoły

Będziemy dążyć do tego, aby nasz absolwent:

POTRAFIŁ:

1. dbać o swoje zdrowie (właściwie zaplanować czas pracy i wypoczynku, wypoczywać aktywnie, zdrowo się odżywiać i nie ulegać nałogom),
2. uczyć się korzystać z różnych źródeł informacji,
3. doceniać cudzą pracę oraz szanować własność innych,
4. dbać o estetykę i porządek wokół siebie,
5. panować nad własnymi emocjami, zwłaszcza nad agresją słowną i fizyczną,
6. wykazywać się postawą tolerancji wobec uczniów niepełnosprawnych,
7. doceniać i szanować nauczycieli, rodziców, członków rodziny, osoby starsze i rówieśników.

BYŁ:

1. przygotowany do dalszej edukacji, ciekawy świata i aktywny intelektualnie,

2. kulturalny i koleżeński, właściwie zachowywał się wobec dorosłych i rówieśników,
3. wrażliwy na potrzeby innych, w tym niepełnosprawnych kolegów, podejmował pracę w wolontariacie,
4. uczciwy, nie kłamał i szanował cudzą własność,
5. odpowiedzialny za swoje czyny i słowa,
6. tolerancyjny, wykazywał zrozumienie dla osób niepełnosprawnych oraz innych religii, ras i kultur,
7. patriotą (szanował i kochał swój kraj),
8. świadomy konieczności dbania o środowisko naturalne i odpowiedzialność człowieka za los zwierząt.

1. Szkoła stwarza dzieciom bezpieczne i optymalne warunki do rozwoju postaw ważnych dla współczesnego człowieka i obywatela.
2. Szkoła jest znana w środowisku jako placówka zapewniająca wysoki standard edukacji.
3. Kadre tworzy zespół nauczycieli nastawionych innowacyjnie, którzy chętnie się dokształcają i doskonalą oraz współpracują ze sobą.
4. Placówka jest otwarta na środowisko i współpracę ze strukturami samorządowymi i innymi organizacjami działającymi na rzecz edukacji i pomocy społecznej.

III. Cele ogólne

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
- 3) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrożających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 4) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 5) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 6) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 3) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 3) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 4) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 7) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 8) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
- 9) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, cyberprzemocą, przemocą słowną i fizyczną
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 2) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 3) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 4) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
  - wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
  - przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
  - wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
  - rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
  - budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
  - przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom, cyberprzemocy,
  - troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa; roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne;

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,

- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- prowadzą działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości każdego ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych między innymi zajęcia logopedyczne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne i zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze i zajęcia rozwijające zainteresowania.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach np. zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, terapia psychologiczna
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, z asystentami rodziny, z kuratorami rodzinnymi z sądu rodzinnego, z gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych

7. Pedagog specjalny:

- Współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
  - a) rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia.

- Współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- Wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
  - a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
  - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
  - c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
  - d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- Współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami;
- Przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

8. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,

- uczestniczą w warsztatach z pomocy psychologiczno - pedagogicznej
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

9. Samorząd Uczniowski, Spółdzielnia Uczniowska.

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję i historię,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Wszystkie działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym będą odbywać się zgodnie z wytycznymi MEN, MZ, GIS.

V. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI I IMPREZ W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

L.p.	Termin	Zadania	Odpowiedzialni	Uczestniczą	Uwagi
1.	28.08.2023	Rada Pedagogiczna - organizacja roku szkolnego	Dyrektor	Członkowie rady	
2.	04.09.2023	Rozpoczęcie roku szkolnego,	1.Lach Wioleta, 2.Maciaszek Anna 3.Grażyna Siedlarz 4.Dyrektor	Społeczność szkoły	
3.	14.09.2023	Rada Pedagogiczna- prezentacja planu nadzoru pedagogicznego	Dyrektor	Członkowie rady	
4.	20.09.2023	Spotkanie z Rodzicami	Wychowawcy klas	Rodzice	
5.	Wrzesień 2023	Sprzątanie świata	1.Małgorzata Lichoń 2.Renata Mieszaniec, 3. wychowawcy klas	Społeczność szkoły	
6.	Październik 2023	Ślubowanie klasy pierwszej	1.Maria Mularska, 2.Dyrektor, 3.Rodzice	Społeczność szkoły	
7.	3.10.2023	IX Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia	1.Wioleta Lach, 2.Grażyna Siedlarz	Społeczność szkoły	
8.	14.10.2023	Święto KEN	1.Agnieszka Kmak 2.Mariola Król Samorząd Uczniowski	Społeczność szkoły	
9.	Październik 2023	Szkolne etapy konkursów organizowanych przez KO	1.Dyrektor, 2.nauczyciele przedmiotów	Chętni uczniowie	

10.	Październik 2023	Przerwa na czytanie	1.Joanna Kostrzewa – Hala 2.Nauczyciele poloniści 3.Wychowawcy klas I - III	Społeczność szkoły	
11.	20.10.2023	Święto Patrona Szkoły	1.Siostra Judyta 2.Elżbieta Nalepa	Społeczność szkoły	
12.	10.11.2023	Narodowe Święto Niepodległości	1.J. Kostrzewa – Hala 2.Agata Olbrycht	Społeczność szkoły,	
13.	Listopad 2023	Korrida Ortograficzna	1.Elżbieta Nalepa 2.Maciaszek Anna	Społeczność szkoły,	
14.	21.11.2023	Dzień Życzliwości	1.Magdalena Poręba 2.Wychowawcy klas	Społeczność szkoły	
15.	21.11.2023	Spotkanie z Rodzicami /wywiadówka	1.Wychowawcy klas	Rodzice	
16.	Listopad 2023	Zabawa andrzejkowa	1.SU 2.Wychowawcy	Społeczność szkoły	
17.	30.11.2023	Zebranie Rady Pedagogicznej	1.Dyrektor,	Rada Pedagogiczna	
18.	06.12.2023	Mikołajki	1.Wychowawcy, 2.rodzice	Społeczność szkoły	
19.	17.12.2-23 18.12.2023	Wigilia dla seniorów Jasełka / akademia bożonarodzeniowa	1.Urszula Tomasik 2.Anna Niepsuj 3.Siostra Judyta 4. Ewa Gad - Hotłoś	Społeczność szkoły	
20.	21-22.12.2023	Wigilie Klasowe	1.Wychowawcy	Społeczność szkoły	
21.	23-31.12.2023	Zimowa przerwa świąteczna	Rozp. MEiN	Społeczność szkoły	

22.	23.01.2024	Dzień Babci i Dziadka	1.Beata Korzec, 2.Jolanta Radzik 3.Małgorzata Kmak 4.Izabela Gruca	Babcie, Dziadkowie, Dzieci przedszkolne	
23.	24.01.2024	Rada Pedagogiczna klasyfikacyjna za I okres roku szkolnego	1.Dyrektor	Członkowie rady	
24.	30.01.2024	Wywiadówka	1.Wychowawcy	Rodzice	
25.	12.02- 25.02.2024	Ferie Zimowe	Rozp. MEiN	Społeczność szkoły	
26.	6.02.2024	Zebranie Rady Pedagogicznej- podsumowanie I półrocza	1.Dyrektor	Rada Pedagogiczna ZSP	
27.	Luty 2023	Zabawa karnawałowa	1.Wychowawcy klas i grup przedszkolnych	Uczniowie	
28.	Marzec 2024	Konkurs języka angielskiego	1.Agnieszka Kmak, 2. Beata Poręba	Uczniowie	
29.	27.03.2024	Misterium Wielkanocne	1.Siostra Judyta 2.Anita Pazgan 3.Elżbieta Nalepa	Społeczność szkolna	
30.	Kwiecień 2024	Zebranie Rady Pedagogicznej	1.Dyrektor	Nauczyciele	
31.	Kwiecień 2024	Dzień Autyzmu	1.Izabela Gruca 2.Katarzyna Igielska 3.Ewa Gad Hotłoś 4.Anita Pazgan,	Społeczność szkolna	
32.	Kwiecień 2024	Gminny Konkurs Historyczny	1.Joanna Kostrzewa Hala, 2.Agata Olbrycht, Dyrektor	Uczniowie szkół z terenu Gminy Grybów	

33.	28.03.- 02.04.2024	Przerwa świąteczna	1.Dyrektor	Społeczność szkolna	
34.	22.04.2024	Dzień Ziemi	1.Małgorzata Lichoń 2. Renata Mieszaniec 3.Wychowawcy klas	Społeczność szkolna	
35.	Kwiecień 2024	Szkolny Konkurs Ortograficzny	1.Anna Maciaszek 2.Elżbieta Nalepa	Społeczność szkolna	
36.	25.04.2024	Zebranie z rodzicami/ wywiadówka	1.Dyrektor, 2.wychowawcy	Rodzice	
37.	28.04.2024	Święto Konstytucji 3Maja - akademia	1. Rola Jacek 2.Teresa Turska - Matuła	Społeczność szkolna	
38.	17.05.2024	Powiadomienie rodziców o ocenach niedostatecznych	1.Wychowawcy	Rodzice uczniów	
39.	14, 15, 16 .05. 2024	Egzamin po szkole podstawowej	1.Dyrektor	Uczniowie kl. VIII	
40.	09.06.2024	Dzień Rodziny - Piknik Rodzinny	1.Wszyscy nauczyciele	Rodzice i społeczność szkolna	
41.	10.06.2024	Termin pisemnego powiadomienia rodziców o przewidywanych ocenach rocznych i ocenach zachowania	1.Wychowawcy kl. I-VIII	Rodzice	
42.	17.06.2024	Rada Pedagogiczna klasyfikacyjna	1.Dyrektor	Członkowie rady	
43.	21.06.2024	Zakończenie roku szkolnego	1.Beata Poręba 2.Grażyna Siedlarz, 3.Dyrektor	Uczniowie, rodzice	
44.	01.09.2024	Rozpoczęcie roku szkolnego 2022/2023	1. Elżbieta Nalepa 2. Grażyna Siedlarz 3.Dyrektor	Uczniowie i rodzice.	

Cele ogólne Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

- Wychowanie ucznia dojrzałego na miarę osiągniętego wieku i stawianych wymagań w sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej, intelektualnej, duchowej.
- Podejmowanie działań wspierających proces wychowawczy środowiska rodzinnego i szkolnego.
- Określenie czynników chroniących i ryzyka negatywnie oddziałujących na wychowanie uczniów w szkole i środowisku lokalnym.
- W przypadku pojawiających się zagrożeń podejmowanie działań profilaktycznych jako interwencja uzupełniająca dotychczasowe działania wychowawcze, we współpracy z rodziną, specjalistami i środowiskiem lokalnym.

Cele szczegółowe Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Część 1: Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów

CELE:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- dbałość o używanie poprawnej polszczyzny,
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych,
- pielęgnowanie tradycji narodowych,
- prezentowanie właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych,

- poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i sztuce itp.
- przybliżenie znaczenia poszczególnych wartości w życiu człowieka
- kształtowanie gotowości do świadomego i odpowiedzialnego wybierania wartości i odpowiadania za nie
- rozpowszechnianie wyznawanego w społeczeństwie systemu wartości

Wychowanie europejskie dodaje się:

1. Ułatwienie uczniom z Ukrainy integracji w polskiej szkole, pomoc w nauce oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa w nowej sytuacji:
  - kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów,
  - wspieranie uczniów ukraińskich mających traumę związaną z wojną,
  - zachęcanie uczniów z Ukrainy do integrowania się z nowym środowiskiem
  - przybliżenie polskiej kultury i tradycji (spotkania klasowe, uroczystości szkolne, konkursy, wystawy i prezentacje multimedialne),
  - włączenie do działań adaptacyjnych chętnych rodziców i uczniów (pikniki integracyjne, nieformalne spotkania towarzyskie).
2. Uwrażliwienie wychowawców klas i nauczycieli na obecność uczniów cudzoziemskich:
  - włączenie chętnych polskich uczniów do pomocy cudzoziemcom w nauce i opanowaniu programu nauczania,
  - umożliwienie udziału cudzoziemcom w dodatkowych lekcjach języka polskiego na terenie szkoły,
  - propagowanie serdeczności, życzliwości i współpracy wśród uczniów i nauczycieli.
3. Reagowanie na każdy sygnał świadczący o pogorszeniu samopoczucia i naruszeniu poczucia bezpieczeństwa uczniów – obcokrajowców:
  - ścisła współpraca pomiędzy dyrekcją, wychowawcami klas, nauczycielami, psychologiem, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz uczniami i ich rodzicami,
  - utrzymywanie stałego kontaktu wychowawców klas z rodzicami uczniów z Ukrainy,
4. Organizowanie pomocy rzeczowej i materialnej dla rodzin przybywających z Ukrainy.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Budowanie więzi kulturowoetnicznej. 2. Modelowanie postaw właściwego zachowania i empatycznego odczuwania względem drugiego człowieka. 3. Promowanie społeczności lokalnej. 4. Zwiększenie świadomości w zakresie wychowania do wartości przez rodzinę.	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - nakłanianie uczniów do własnej, twórczości, koła rozwijające zainteresowania, - godziny wychowawcze szkolenia - nauczycieli, projekty edukacyjne, - wykłady, warsztaty, prezentacje galeria zdjęć, - publikacje na stronie internetowej szkoły - „Szkolny Klub Wolontariatu”. 	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	grupy społeczności szkolnej
5. Uświadomienie kluczowego znaczenia wartości rodziny w edukacji. 6. Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym. 7. Poznanie historii lokalnej społeczności. 8. Kontynuowanie współpracy z rodzicami/opiekunami uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - obchodzenie w szkole uroczystości m.in.: - (Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości, Dzień Edukacji Narodowej, Wigilia klasowa, Mikołajki, Jasełka, Dni tematyczne, - Wystawa - spotkania, zebrania, - broszury informacyjne, - prelekcje dla rodziców kontynuowanie współpracy z instytucjami, - przestrzeganie zasad savoir-vivre - wyjazd/wizyty online do teatru ,kina, muzeum 			

Część 2: Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole

CELE:

- Zacieśnienie współpracy z rodzicami;
- Zaangażowanie rodziców w życie szkoły
- Stałe monitorowanie sytuacji w szkole
- Podejmowanie konsekwentnych działań eliminujących zachowania agresywne i przemocowe w momencie ich pojawienia się
- Kształtowanie postawy szacunku do drugiego człowieka

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<ol style="list-style-type: none"> Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami. Uświadamianie – w jaki sposób rozpoznać ukryte i jawne formy agresji, przemocy. Zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych do współpracy przy promowaniu poprawnego stylu zachowania Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocowym. Budowanie odpowiedniej postawy w świadomości dzieci i młodzieży. Uczenie i utrwalanie prawidłowych form zachowania w sytuacjach trudnych. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie przeciwdziałania agresji rówieśniczej. Pogadanki na temat bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych, - aktualizacja procedur postępowania, - projekty edukacyjne - wspieranie prac wychowawcy, nauczyciela przez rodziców/ opiekunów. - wspólne rozwiązywanie problemów wychowawczych - Zajęcia prowadzone w formie pogadarek, szkoleń, warsztatów - współpraca ze schroniskiem dla zwierząt, - spotkania z przedstawicielami policji, pedagogiem szkolnym, - zajęcia ruchowe, aktywizujące, - psychodramy. - przeprowadzenie próbnej ewakuacji. - projekcje filmowe dostępne w Internecie, - współpraca z pedagogiem, psychologiem i nauczycielami, - dzielenie się doświadczeniem, - stosowanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, szkolenie nauczycieli. - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne 	Dyrektor, wychowawcy klas, pozostali nauczyciele, specjaliści		Rodzice / opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy

Część 3: Współpraca z rodzicami

CELE:

- Budowanie trwałych relacji na linii rodzic – nauczyciel – szkoła
- Wdrożenie rodziców w organizowanie procesu dydaktyczno – wychowawczego
- Ujednolicenie oddziaływań w środowisku szkolnym i rodzinnym dziecka

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz dokumentacja	Odbiorca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie społecznych kompetencji nauczycieli. 2. Nawiązywanie dialogu i współpracy z rodzicami. 3. Uświadomienie opiekunom uczniów ich praw i obowiązków wynikających z faktu uczestnictwa ich dziecka w życiu szkoły. 4. Poznanie oczekiwań rodziców, opiekunów uczniów względem szkoły i nauczycieli. 5. Współpraca z Radą Rodziców. 6. Kontynuacja wspólnego, partnerskiego podejścia i zarządzania placówką szkoły. 7. Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych. 8. Prowadzenie diagnozy środowiskowej, udzielenie wsparcia rodzinom potrzebującym. 9. Prelekcje oraz konsultacje dla rodziców/opiekunów 	<ul style="list-style-type: none"> – spotkania z rodzicami uczniów. – spotkania z dyrektorem, psychologiem, pedagogiem szkolnym, – szkolenia zewnętrzne spotkania z wychowawcami klas rodzicami – udział w uroczystościach szkolnych współorganizowanie wydarzeń przy współpracy rodziców/ opiekunów uczniów i nauczycieli. – informowanie osób potrzebujących o instytucjach/organizacjach świadczących pomoc. – spotkanie rodziców z specjalistami ulotki informacyjne dla rodziców 	<p>Dyrektor, wychowawcy klas, pozostali nauczyciele, specjaliści</p>	<p>Na bieżąco. Dokumentacja zgodnie z obowiązującymi drukami</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>

Część 4: Rozwój jednostki i jej zainteresowań. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

CELE:

- Odkrywanie i rozwijanie zainteresowań u uczniów.
- Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów.
- Zapewnienie możliwości uczestnictwa w szkolnych kołach zainteresowań i pozaszkolnych zajęciach.
- Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci
- Rozwijanie kompetencji czytelniczych
- Krzewienie rodzimej kultury czytelniczej

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie okazji do aktywnego i kreatywnego angażowania się w przedsięwzięcia na terenie szkoły i gminy, organizacja własnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego. 2. Zapoznanie rodziców/opiekunów prawnych ze statystykami odnośnie poziomu czytelnictwa uczniów. 3. Zapoznanie wychowawców z danymi dotyczącymi czytelnictwa wśród uczniów. 4. Zaangażowanie rodziców, opiekunów uczniów do współpracy przy promowaniu czytelnictwa wśród uczniów, 5. Poszukiwanie sposobów na zakup nowych książek. 6. Kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy. 7. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, 8. Zwiększenie frekwencji ilości wypożyczonych książek w bibliotece. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozpoznawanie indywidualnych predyspozycji i talentów wśród uczniów. – Udział w kołach zainteresowań, szkolnych i pozaszkolnych. Na bieżąco uaktualnianie informacji o możliwościach udziału na stronie szkoły. Organizacja warsztatów pobudzających ciekawość świata i kreatywność. – Realizacja godzin wychowawczych na temat znaczenia indywidualnych zainteresowań w życiu każdego człowieka. – Umożliwienie uczniom uczestnictwa w przedsięwzięciach edukacyjnych kulturalnych, sportowych o charakterze szkolnym, lokalnym i ogólnopolskim. – Prowadzenie zajęć w świetlicach polegających na kształtowaniu samodzielności i odpowiedzialności. – Propagowanie codziennego czytania uczniów – Miesięczna, Półroczna, roczna statystyka czytelnictwa w raportach klasyfikacyjnych – Przyznanie tytułu „Najlepszemu czytelnikowi” na zakończenie roku szkolnego – organizowanie wydarzeń promujących – czytelnictwo, – udział w kampaniach, – konkursy, wydarzenia, imprezy promujące czytelnictwo, – zajęcia w bibliotekach, – udział w kampaniach społecznych – informacje o ważnych wydarzeniach i działalności na strony internetowej szkoły. 	<p>Nauczyciel bibliotekarz</p>	<p>Na bieżąco/ dokumentacja projektu, dziennik bibliotekarza</p>	<p>Uczniowie, rodzice/ opiekunowie</p>

Część 5: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy, Udzielanie pomocy uczniom wymagającym wsparcia dostosowując odpowiednie formy pomocy.

CELE:

- Budowanie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- Poznanie mnemotechnik i rozwinięcie nawyku stałego korzystania z dopasowanych do swoich potrzeb technik pamięciowych.
- Kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy,
- Budowa systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek,
- Kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy,
- Uświadamianie rodziców / opiekunów o konieczności wsparcia oraz okazywaniu akceptacji dziecka,
- Informowanie rodziców / opiekunów w jaki sposób mają pracować ze swoim dzieckiem,
- Wskazanie poradni, w których pracują specjaliści zajmujący się daną tematyką.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Diagnoza zjawiska – liczba osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika. 2. Zapoznanie uczniów i ich rodziców z wymogami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego. 3. Uświadamianie rodziców na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów, 4. Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami, opiekunami uczniów.	- diagnoza zjawiska, analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów, spotkania z rodzicami / opiekunami i stała współpraca, - spotkania ze specjalistami. Zapoznanie z opiniami i orzeczeniami PPP monitorowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów;	Wychowawcy, nauczyciele pedagog szkolny pedagog specjalny psycholog	Na bieżąco/ dziennik pedagoga, dokumentacja wychowawcy	Cała społeczność szkolna

<p>5. Doksztalcanie nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów,</p> <p>6. Dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, szkoły.</p> <p>7. Nawiązywanie i utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami, opiekunami.</p> <p>8. Indywidualna analiza potrzeb danej rodziny.</p> <p>9. Rozwijanie poczucia akceptacji do samego siebie oraz poczucia i akceptacji względem innych uczniów.</p> <p>10. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów.</p> <p>11. Kształtowanie umiejętności organizacji czasu.</p> <p>12. Budowa systematyczności.</p> <p>13. Rozwój doradztwa zawodowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie ze specjalistami - nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami, służbami pomocowymi i mundurowymi, - szkolenia RP, - Szkolenia zewnętrzne CDN, ODN itp., - spotkania indywidualne podczas zebrania z wychowawcą i nauczycielami, - ćwiczenia, - dyskusje, - opracowywanie Arkusza Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, - opracowywanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego, dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, - realizacja działań wspierających uczniów (zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, dydaktyczno-wyrównawcze i inne) - systematyczne kontakty pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego z PPP, - doskonalenie pracy nauczycieli, podnoszenie kompetencji poprzez udział w warsztatach, szkoleniach, kursach i innych formach - spotkania ze specjalistami. - Udział w lekcjach doradztwa zawodowego, - Uwzględnienie tematyki doradztwa zawodowego w lekcjach z wychowawcą. - Gazetki szkolne na temat doradztwa zawodowego - Opracowanie programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego - Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego na każdym poziomie. 			
---	--	--	--	--

Część 6: Zdrowy tryb życia. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro; kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

CELE:

- pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie bądź przywrócenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- zmniejszenie występowania zaburzenia odżywiania,
- kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi;
- zachęcanie do regularnego uprawiania sportu,
- uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych,
- wzrost świadomości na temat jedzenia i jego jakości,
- nabycie nawyków żywieniowych,
- wzrost bądź nabycie zdolności samodzielnego przygotowywania pokarmów,
- popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów,
- wzrost wiedzy na temat chorób związanych ze złym odżywianiem, brakiem ruchu, czy utrzymywaniem niewłaściwej/ nieodpowiedniej higieny osobistej,
- zmniejszenie ilości absencji dzieci na zajęciach, których geneza była chorobowa,
- wzrost wiedzy i nabycie umiejętności higienicznego trybu życia w celu zapobiegania zakażeniu COVID-19

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p><i>Kształtowanie świadomego dążenia do ochrony zdrowia jako nadrzędnej wartości dla człowieka</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dbanie o bezpieczeństwo (fizyczne i psychiczne) uczniów w okresie pandemii COVID-19 (informowanie, przypominanie o zachowaniu procedur obowiązujących w okresie pandemii) 2. Wspieranie i informowanie uczniów o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w okresie dłuższego przebywania w domu. 3. propagowanie zdrowego stylu życia; 4. wskazywanie sposobów umiejętnego zagospodarowania i spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla biernego spędzania czasu wolnego przy komputerze, telefonie; 5. rozwijanie zainteresowań sportowych na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku, 6. Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia. 7. Uświadamianie uczniom jak ważne jest dla zdrowia odżywianie się. 8. Uświadamianie znaczenia ruchu fizycznego życiu każdego człowieka. 9. Zwiększanie aktywności fizycznej i wyrabianie nowych nawyków. 10. Podnoszenie poziomu wiedzy na temat istoty zdrowego odżywiania oraz codziennej aktywności fizycznej osób w każdym wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektów, - lekcje wychowania fizycznego, - konkursy sportowe, - rajdy rowerowe, - lekcje wychowawcze, - zajęcia korekcyjne, - lekcje przyrody i biologii - Wolontariat 	<p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Uczniowie, rodzice/opiekunowie</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie dbałości o higienę. 2. Praca nad stworzeniem oraz utrzymywaniem pozytywnych relacji na linii szkoła – rodzice 3. opiekunowie uczniów oraz planowanie i realizowanie wspólnych działań wychowawczo- profilaktycznych 4. Profilaktyka zdrowego trybu życia. 5. Wdrożenie procedury bezpieczeństwa na terenie szkoły w związku z zapobieganiem rozprzestrzeniania się COVID-19 	<p>- Bieżące przypominanie i przestrzeganie zasad higienicznych</p>			
--	---	--	--	--

Część 7: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

CELE:

- poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią,
- prowadzenie analizy i działań profilaktycznych w stosunku do zachowań społecznie nieakceptowanych,
- profilaktyka zachowań ryzykownych,
- tworzenie tradycji i więzi ze szkołą,
- budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- uświadomienie rodzicom i nauczycielom istoty problemu alienowania uczniów,
- przedstawienie bądź przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania,
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły.
- kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
- rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
- przygotowanie dzieci do rozsądnego i samodzielnego życia w społeczeństwie,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
- poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji między rówieśniczych,

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Wzmacnianie stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią w ramach godzin dydaktycznych i opiekuńczych.</p> <p>2. Monitorowanie świadomości poczucia bezpieczeństwa w szkole.</p> <p>3. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym u dzieci,</p> <p>4. Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych.</p> <p>5. Usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia,</p> <p>6. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą,</p> <p>7. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania,</p> <p>8. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży m. in. związanych z sytuacją rodzinną</p> <p>9. Profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.</p> <p>10. Uświadamianie opiekunów uczniów w sposobach prowadzenia działań profilaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dobranie odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych, spotkania informacyjne. uroczystości - szkolne, apele, zajęciafiyczne, - spotkania ze specjalistami, pracownikami służb medycznych i/lub paramedycznych, - warsztaty, lekcje wychowawcze, e-lekcje. - spotkania ze specjalistami np. - funkcjonariusze policji, straży pożarnej, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, spotkania z rodzicami grupowo i indywidualnie, spotkania informacyjne ze specjalistami, materiały informacyjne, broszury. szkolenia, warsztaty, e-szkolenia, - materiały szkoleniowe, spis publikacji naukowych, spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, 	<p>Dyrektor, psycholog, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>

<p>11. Zachęcanie rodziców / opiekunów do częstszego uczestnictwa w życiu szkoły. Kontynuowanie stałej współpracy z rodzicami.</p> <p>12. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów.</p> <p>13. Wychowanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.</p> <p>14. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami.</p> <p>15. Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej.</p> <p>16. Popularyzowanie dobrego zachowania.</p> <p>17. Promowanie postaw szacunku wobec każdego człowieka.</p> <p>18. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z wychowawcą. - prowadzenie prac remontowych, - instalowanie niezbędnych sprzętów i montowanie usprawnień, - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów. - pogadanki, - praca indywidualna, - e-lekcje, - burze mózgów, - referaty, samodzielne wystąpienia, - dramy, itp. - zajęcia rozwijające zainteresowania - udział w projektach edukacyjnych i programach zewnętrznych - godziny wychowawcze, - zajęcia aktywizujące, 			
--	---	--	--	--

Część 8: Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów z uwzględnieniem bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów sieci- Przeciwdziałanie Cyberprzemocy

CELE:

- ograniczenie i/lub całkowite wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych,
- realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej na terenie szkoły bądź poza nią.
- uświadomić młodym uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna, jak należy się przed nią chronić, jakie prawa przysługują osobie, która stała się jej ofiarą, gdzie szukać pomocy i wsparcia oraz z jakimi konsekwencjami spotka się osoba dopuszczająca się przemocy elektronicznej.
- Prowadzenie konsultacji indywidualnych z nauczycielem, wychowawcą,
- informowaniu i prowadzeniu spotkań edukacyjnych dla opiekunów dzieci.
- wspieraniu rodziców i opiekunów prawnych dzieci.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Współpraca z rodzicami, opiekunami prawnymi uczniów w celu rozpoznania i eliminowania zachowań nacechowanych przemocą. 2. Podnoszenie kompetencji oraz stałe dokształcanie się w temacie przemocy elektronicznej, 3. Kontynuowanie współpracy z policją. 4. Propagowanie zasad bezpiecznego zachowania w sieci. 5. Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym.	- spotkania z wychowawcami, nauczycielami, dyrekcją szkoły, przedstawicielami policji, psychologiem, pedagogiem szkolnym. zorganizowanie spotkania informacyjnego z przedstawicielami policji, którzy wyjaśnią przepisy prawne, które chronią uczniów przed zjawiskiem cyberprzemocy oraz wytłumaczają jakie działania	Wszyscy nauczyciele	W razie potrzeby	Rodzice / opiekunowie uczniów

<p>6. Zaangażowanie uczniów w projekty o tematyce przeciwdziałaniu cyberprzemocy oraz uzależnieniu od korzystania z nowych mediów.</p> <p>7. Zaangażowanie młodych ludzi do aktywnego działania w sytuacji pojawienia się zjawiska cyberprzemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - należy podjąć, gdy taka sytuacja się pojawi. - poszerzenie wiedzy nauczycieli i wychowawców z tematyki 			
<p>8. Kształtowanie asertywnych postaw wobec niepożądanych zjawisk.</p> <p>9. Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.</p> <p>10. Rozwijanie umiejętności życiowych u uczniów przez ćwiczenie odpowiednich postaw.</p> <p>11. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.</p> <p>12. Rozwijanie w uczniach umiejętności podejmowania autonomicznych decyzji.</p> <p>13. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i patrzenia na problem z wielu możliwych perspektyw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - cyberprzemocy pogadanki na lekcjach informatyki konferencje, - spotkania z przedstawicielami policji - Wykorzystywanie w pracy na lekcjach technologii informacyjnych, programów multimedialnych, zasobów internetowych platform szkoleniowych. - Kształtowanie i utrwalanie nawyków bezpiecznego korzystania z Internetu. - Nauka sprawnego korzystania z platformy Teams oraz kształtowanie umiejętności kodowania i programowania. - 			

	Zajęcia związane z bezpieczną aktywnością w cyberprze- strzeni.			
--	--	--	--	--

Część 9: Uzależnienia

CELE:

- skuteczne przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów naszej szkoły, w szczególności charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
---------	-------------------	----------------	---------------------------	----------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie ankiety diagnozującej występowanie uzależnienia. 2. Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej. 3. Wyciągnięcie wniosków oraz wdrożenie adekwatnych działań. 4. Poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania uzależnień. 5. Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom / opiekunom prawnym na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom. 	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie badań, ewaluacji. - spotkanie z psychologiem, pedagogiem szkolnym, pracownikami poradni, policją. - nawiązanie współpracy z policją, poradnią ds. - przeciwdziałania narkomanii. - spotkanie z rodzicami - zapoznanie zebranych z regulaminem oraz Programem Wychowawczo-Profilaktycznym szkoły. - godzina wychowawcza - prelekcje 	<p>Pedagog szkolny , wychowawcy i nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny, adekwatnie do potrzeb uczniów, rodziców/ opiekunów, nauczycieli</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>
--	---	---	--	---------------------------------

<ol style="list-style-type: none"> 6. Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców, opiekunów prawnych o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią i środkami psychoaktywnymi. 7. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, opiekunów prawnych w przypadku używania środków i substancji opisanych we wstępie do niniejszego dokumentu. 				
--	--	--	--	--

<p>8. Uświadamianie rodziców / opiekunów uczniów oraz samych zainteresowanych miejscach, w których mogą szukać pomocy w razie wystąpienia problemu.</p> <p>9. Spotkania ze specjalistami z zakresu uzależnień</p> <p>10. Informowanie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.</p> <p>11. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków,</p> <p>12. Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu z substancjami uzależniającymi</p> <p>13. Kształtowanie w uczniach chęci dbania o swoje zdrowie i bezpieczeństwo.</p> <p>14. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.</p> <p>15. Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców, opiekunów prawnych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki ze specjalistami ak- - tywizujące formy pracy z uczniem 			
---	--	--	--	--

<p>16. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.</p> <p>17. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.</p>				
---	--	--	--	--

Część 10: Kształtowanie zachowań prospołecznych uczniów.

Cele:

- Prawa i obowiązki człowieka/dziecka. Konwencja praw dziecka.
- Uwrażliwienie na potrzeby osób potrzebujących wsparcia.

- Tworzenie warunków do samorządności uczniów. Spółdzielnia Uczniowska-Sklepik szkolny.
- Propagowanie idei wolontariatu wśród uczniów i ich rodziców.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób potrzebujących wsparcia, niepełnosprawnych, obcokrajowców.</p> <p>2. Rozwój uczuć wyższych.</p> <p>Realizowanie wśród uczniów oraz ich zagadnień profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia edukacyjne w klasach dotyczące Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i Światowego Dnia Świadomości Autyzmu. Poznanie zadań Rzecznika Praw Człowieka/ Praw Dziecka. – Zamieszczanie informacji o planowanych przedsięwzięciach na stronie szkoły. Włączanie społeczności szkolnej w akcje charytatywne o charakterze lokalnym i ogólnopolskim. – Propagowanie i uświadamianie znaczenia wolontariatu jako formy pomocy. – Stwarzanie warunków dla aktywnej pracy samorządu przy organizowaniu imprez oraz innych wydarzeń szkolnych. – Zorganizowanie klasowych i szkolnych wyborów do samorządu/powołanie szkolnego opiekuna samorządu. – Powołanie nowej Rady w Spółdzielni Uczniowskiej 	<p>Dyrektor Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>

VIII. Treści wychowawczo - profilaktyczne

Edukacja wczesnoszkolna obejmuje pierwsze trzy lata nauki dziecka w szkole i ma za zadanie stopniowo przygotować dziecko do uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego, a w dalszej perspektywie – do pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym. Cele wychowania i sposób ich realizacji w niższych klasach szkoły podstawowej powinny być dostosowane do indywidualnych możliwości intelektualnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych dziecka będącego w młodszym wieku szkolnym.

Zakres wiadomości i umiejętności, jakimi ma dysponować uczeń kończący klasę III szkoły podstawowej oraz postaw, które ma przejawiać, ustalono tak, aby nauczyciel mógł organizować odpowiednie sytuacje dydaktyczno-wychowawcze w przeciętnych warunkach edukacyjnych. Jest to ważne założenie, gdyż wiadomości, umiejętności i postawy ukształtowane w klasach I–III szkoły podstawowej stanowią bazę i punkt wyjścia do prowadzenia procesu wychowawczo-profilaktycznego na dalszych etapach kształcenia. Realizacja celów wychowania i profilaktyki na I etapie kształcenia powinna być tak zorganizowana, aby wszyscy uczniowie, niezależnie od poziomu ich rozwoju psychofizycznego, mieli możliwość zrozumienia podstawowych procesów społecznych zachodzących w najbliższym i dalszym otoczeniu oraz przejawiania adekwatnego do danej sytuacji zachowania.

Tabela Działań Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w roku szkolnym 2023/2024

Tabela Działań Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w roku szkolnym 2022/2023		
Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni

<p>Uczeń potrafi troszczyć się o swoje zdrowie i bezpieczeństwo</p>	<p>Pogadanki na lekcjach wychowawczych na temat: zdrowego stylu życia, żywienia, równowagi między pracą a odpoczynkiem, bezpiecznego zachowania się w różnych miejscach, zasad bezpieczeństwa w szkole i podczas wypoczynku, przestrzeganie regulaminu wycieczek szkolnych, zachowanie bezpieczeństwa podczas drogi do szkoły i powrotu do domu;</p> <p>Omawianie tematyki zdrowia i bezpieczeństwa na zajęciach EDB, WDŻ, WF, techniki, biologii, SKS;</p> <p>Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły – próbny alarm przeciwpożarowy;</p> <p>Spotkania z pielęgniarką;</p> <p>Udział w warsztaty edukacyjno-profilaktycznych, Pogadanki z Policją;</p> <p>Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu dzieci;</p> <p>Fluoryzacja;</p> <p>Realizowanie programu „Owoce w szkole”; „Mleko” Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szatni i na przerwach podczas dyżurów nauczycielskich;</p> <p>Rozmowy wychowawcze z psychologiem i pedagogiem;</p> <p>Angażowanie rodziców w działania dotyczące profilaktyki zdrowotnej;</p> <p>Przygotowywanie akcji informacyjnych dotyczących zdrowego stylu życia, gazetek szkolnych, plakatów, prezentacji;</p> <p>Organizacja dnia zdrowia;</p> <p>Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i dodatkowych</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy</p> <p>Nauczyciele;</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Psycholog</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog specjalny</p> <p>Policja</p> <p>Dyrekcja</p> <p>Rodzice</p>
<p>Uczeń wie jak dbać o sprawność fizyczną i rozwija swoje zainteresowania sportowe</p>	<p>Kształtowanie postawy dbałości o sprawność fizyczną i zainteresowania sportowe podczas godziny wychowawczej, zajęć WF, techniki, SKS;</p> <p>Organizacja dnia Sportu;</p> <p>Stosowanie ciekawych form ruchu na różnych zajęciach sportowych np. basen, ścieżki zdrowia, ścieżki rowerowe, wycieczki szkolne;</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele WF, techniki,</p> <p>Świetlicy</p>

Uczeń zna i przestrzega zasady postępowania w przypadku pandemii COVID-19	Pogadanki na temat bezpieczeństwa w sytuacji pandemii COVID-19 prowadzone podczas godzin wychowawczych, lekcji przedmiotowych, spotkań z Dyrektorem Szkoły; Omawianie z uczniami i rodzicami zasad postępowania obowiązujących w szkole podczas zagrożenia pandemią COVID-19, w szczególności zachowanie dystansu, przestrzeganie higieny, dezynfekcja rąk i noszenie maseczek	Wszyscy Nauczyciele Dyrekcja Rodzice
Uczeń zna i potrafi przeciwdziałać zagrożeniom zdrowia fizycznego	Pogadanki, prezentacje podczas godzin wychowawczych, dyskusje na temat odpowiedzialności za zdrowie własne i innych; Zajęcia z udzielania pierwszej pomocy; Omawianie zasad udzielania I pomocy podczas lekcji przyrody, biologii, techniki, EDB; Zwracanie przez nauczycieli uwagi na prawidłową postawę ciała uczniów;	Wychowawcy Instruktor pierwszej pomocy; Wszyscy Nauczyciele
Uczeń potrafi przeciwdziałać agresji	Pogadanki z wychowawcą; Udział w warsztatach edukacyjno-profilaktycznych; Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji przez wszystkich pracowników szkoły; Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom poprzez efektywne pełnienie dyżurów w czasie przerw przez nauczycieli i podczas pobytu w świetlicy; Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole; Rozmowy i pogadanki na wszystkich przedmiotach o niewłaściwych zachowaniach uczniów; Rozmowy wychowawcze z pedagogiem i psychologiem; Organizacja dnia bez przemocy; Systematyczna współpraca z rodzicami i bieżące informowanie o przejawach niewłaściwego zachowania;	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Psycholog Pedagog Pedagog specjalny Nauczyciele świetlicy Rodzice
Uczeń potrafi racjonalnie organizować swój czas	Pogadanki i uczenie się planowania swojego czasu na godzinach wychowawczych; Rozmowy podczas różnych lekcji; Wykorzystanie terminarza zamieszczonego w dzienniku elektronicznym w celu zaplanowania czasu na naukę np. na sprawdziany, prace klasowe;	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele, Nauczyciele świetlicy Psycholog

na pracę, wypoczynek, zabawę i rekreację oraz świadomie korzystać z mediów	Organizowanie zajęć rekreacyjnych w czasie zajęć świetlicowych; Zapoznanie się z zagrożeniami związanymi z uzależnieniami od mediów podczas godzin wychowawczych, lekcji informatyki; Udział w warsztatach edukacyjno-profilaktycznych; Organizacja dnia bezpiecznego Komputera;	Pedagog Rodzice
Uczeń zna zasady dotyczące higieny osobistej	Pogadanki z pielęgniarką; Omawianie treści dotyczących higieny podczas zajęć z wychowawcą; Rozmowy i pogadanki podczas lekcji przyrody, biologii, WDŻ; Zachęcanie uczniów do dbania o higienę jamy ustnej	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy Nauczyciel przyrody, biologii, WDŻ
Uczeń zna i rozumie zjawiska związane z dojrzewaniem fizycznym człowieka	Pogadanki z pielęgniarką; Pogadanki na godzinach wychowawczych, biologii, przyrody, religii, WDŻ; Rozmowy z psychologiem dotyczące okresu dojrzewania	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy Nauczyciel biologii, przyrody, religii, WDŻ Psycholog Pedagog
Uczeń dba o kulturę stroju i potrafi dobrać stosowny ubiór do miejsca, czasu i sytuacji	Omawianie problemu na godzinach wychowawczych; Zapoznanie uczniów z regulaminem szkolnym Ubrania Galowego; Dbłość o strój podczas wyjść pozaszkolnych; Troska o odpowiedni strój podczas uroczystości szkolnych np. szkolne Msze Święte, rekolekcje, wigilie klasowe, dzień otwarty szkoły; Ustalanie przez Radę Rodziców i Dyрекcję obowiązującego umundurowania; Współpraca z rodzicami dotycząca noszenia przez uczniów Ubrania Galowego	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Dyrekcja Rodzice

Uczeń potrafi utrzymać porządek w miejscu nauki	Pogadanki na godzinach wychowawczych i wszystkich przedmiotach; Troska i dbałość o estetykę klas lekcyjnych; Pomoc nauczyciela w zachowaniu przez ucznia czystości w szkole;	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Pracownicy szkoły
--	--	--

Sfera psychiczna		
Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Uczeń rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania oraz poszerza wiedzę o otaczającym świecie	Organizowanie uczniom dodatkowych zajęć szkolnych w ramach kół zainteresowań, SKS, wolontariatu szkolnego itp.; Stosowanie metod aktywizujących podczas lekcji; Indywidualizowanie procesu nauczania na poszczególnych przedmiotach; Zachęcanie uczniów do dzielenia się swoimi zainteresowaniami podczas godzin wychowawczych; Przygotowywanie uczniów do konkursów i olimpiad	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele
Uczeń potrafi w kreatywny sposób znaleźć rozwiązanie zadania	Praca w grupach, projekty, dyskusje na wszystkich przedmiotach; Wykorzystywanie metod aktywizujących i podejścia problemowego podczas lekcji; Udział w warsztatach psychologicznych rozwijających kreatywność; Współorganizowanie przez uczniów imprez szkolnych, spotkań – kiermasz szkolny	Wszyscy Nauczyciele Psycholog Dyrekcja Rodzice
Uczeń zna i akceptuje swoje ograniczenia, potrafi pracować nad swoimi trudnościami	Indywidualne rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem, psychologiem; Ustalanie przyczyn trudności dydaktycznych i wychowawczych; Organizowanie pomocy poprzez udział w zajęciach wyrównawczych; korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych; Udział w zajęciach o charakterze terapeutycznym; Organizowanie koleżeńskiej pomocy; Kierowanie uczniów na badania diagnostyczne do PPP	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Pedagog Pedagog specjalny Psycholog Logopeda Rodzice

	Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia; Wspieranie rodziców oraz angażowanie ich w pomoc w pokonywaniu trudności ich dzieci	PPP
Uczeń zna różne metody i techniki uczenia się oraz potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy	Przekazywanie uczniom wiedzy na temat technik uczenia się podczas godzin wychowawczych oraz warsztatów edukacyjnych; Poznanie różnych metod pozyskiwania wiedzy np. korzystanie ze słowników, encyklopedii, podręczników, atlasów, map, zasobów internetowych; Ćwiczenie umiejętności weryfikowania źródeł informacji internetowych podczas lekcji informatyki; Analizowanie z uczniami informacji medialnych pod kątem zgodności z prawdą podczas różnych zajęć przedmiotowych; Stosowanie zasad higieny pracy umysłowej, poznanie czynników ułatwiających i utrudniających uczenie się podczas warsztatów edukacyjnych	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Psycholog Pedagog Pedagog specjalny
Uczeń potrafi wskazać swoje ideały i autorytety, do których chce dążyć	Pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych, lekcjach religii, języka polskiego i historii; Możliwość zaprezentowania swoich autorytetów i idoli podczas różnych lekcji; Organizowanie wystaw historycznych np. Dzień Żołnierzy Wyklętych; Prezentowanie przez nauczycieli wszystkich przedmiotów postaci, które są ważne dla rozwoju poszczególnych dziedzin naukowych, a także życia społecznego	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele
Uczeń zna siebie, swoje mocne i słabe strony, prawidłowo rozwija poczucie własnej wartości	Rozmowy i pogadanki podczas godzin wychowawczych; Wspieranie rozwoju samooceny poprzez chwalenie i motywowanie uczniów przez wszystkich nauczycieli; Warsztaty psychologiczne dotyczące poznawania siebie i budowania samooceny; Indywidualne rozmowy z psychologiem szkolnym skierowane na samopoznanie i dostrzeganie swoich zalet, praca nad zaniżoną samooceną; Rozwijanie swojej samooceny poprzez dostrzeganie w sobie dobra i wartości w oczach Boga na lekcjach religii; Kierowanie uczniów na zajęcia terapeutyczne i indywidualne konsultacje psychologiczne do PPP	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Psycholog Pedagog Pedagog specjalny Pracownicy PPP

<p>Uczeń potrafi zaplanować przebieg swojej dalszej edukacji, zna różne zawody i swoje zawodowe preferencje oraz ofertę edukacyjną szkół średnich</p>	<p>Uczestnictwo w zajęciach z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII; Pogadanki dotyczące reorientacji i orientacji zawodowej podczas zajęć z wychowawcą; Udział uczniów w dniach otwartych szkół średnich; przekazywanie przez nauczycieli i wychowawców uczniom materiałów dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich; Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy i ludzi wykonujących różne zawody na wszystkich lekcjach; Kierowanie uczniów na badania i konsultacje zawodoznawcze do PPP</p>	<p>Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Doradca zawodowy Pracownicy PPP Psycholog</p>
<p>Uczeń potrafi poprosić o pomoc oraz skorzystać z pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego</p>	<p>Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez uczniów i rodziców w szkole; Rozmowy z uczniami i rodzicami dotyczące instytucji udzielających wsparcia, przekazywanie uczniom informacji o telefonach i adresach miejsc, w których mogą otrzymać pomoc Indywidualne rozmowy wspierające prowadzone przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa; Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia;</p>	<p>Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Pedagog Psycholog Pedagog specjalny</p>
<p>Uczeń zna i rozumie zjawiska związane z dojrzewaniem psychicznym i emocjonalnym człowieka</p>	<p>Psychoedukacja uczniów podczas godzin wychowawczych, lekcji WDŻ, religii, przyrody, biologii; Warsztaty psychologiczne i edukacyjne ukierunkowane na poszerzanie wiedzy na temat dojrzewania psychicznego i emocjonalnego; Indywidualne rozmowy z uczniami prowadzone przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga i psychologa mające na celu wyjaśnienie zjawisk związanych z dojrzewaniem; Współpraca z rodzicami w celu ułatwienia zrozumienia dzieciom zmian w rozwoju psychicznym i emocjonalnym</p>	<p>Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Psycholog Rodzice</p>
<p>Uczeń potrafi nazwać swoje emocje, rozumie je i</p>	<p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, WDŻ, języku polskim, plastyce, muzyce; Udział w warsztatach psychologicznych rozwijających kompetencje emocjonalne; Bieżąca pomoc nauczycieli w rozładowywaniu emocji i napięcia ucznia we właściwy sposób;</p>	<p>Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Pedagog specjalny</p>

potrafi sobie z nimi radzić	Indywidualne rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa, Pedagoga specjalnego Kierowanie uczniów na zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalne do PPP Współpraca z rodzicami dotycząca pomocy dziecku w panowaniu nad emocjami;	Psycholog Pedagog Rodzice Pracownicy PPP
Uczeń potrafi umiejętnie i świadomie korzystać z rozrywek i mediów, w tym z Internetu	Dyskusje podczas godzin wychowawczych; uczenie świadomego korzystania z Internetu podczas lekcji informatyki; Pogadanki podczas lekcji języka polskiego, religii, WDŻ, informatyki; Udział w warsztatach profilaktycznych; Uczestniczenie w planowaniu wycieczek, wyjść pozaszkolnych, organizowaniu różnych uroczystości szkolnych	Wychowawcy Nauczyciel informatyki, języka polskiego, WDŻ, Ksiądz, Siostra Psycholog Pedagog
Uczeń kształtuje właściwe nawyki dotyczące bezpiecznych zachowań, zdrowia psychicznego, radzenia sobie z emocjami i niepewnością wywołaną pandemią COVID-19	Przeciwdziałanie skutkom pandemii COVID-19 poprzez rozmowy z psychologiem, pedagogiem, wychowawcami, nauczycielami; Udział w zajęciach edukacyjno-profilaktycznych, pogadanek na godzinach wychowawczych; Udzielanie wsparcia rodzicom i uczniom w sytuacji pandemii COVID-19	Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Pedagog Pedagog specjalny Psycholog Rodzice

Sfera społeczna		
Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni

<p>Uczeń zna zasady współzycia społecznego</p>	<p>Pogadanki, dyskusje, debaty dotyczące zasad życia w społeczeństwie na godzinach wychowawczych, WOSie, historii, języku polskim, religii, WDŻ;</p> <p>Przestrzeganie zasad współzycia społecznego podczas wszystkich lekcji;</p> <p>Praca w Samorządzie Uczniowskim; Spółdzielni Uczniowskiej</p> <p>Aktywne działanie w Wolontariacie szkolnym;</p> <p>Zachęcanie uczniów przez wszystkich nauczycieli do pomocy koleżeńskiej</p>	<p>Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele</p>
<p>Uczeń wie jak powinien zachowywać się w różnych sytuacjach społecznych i jakie przejawiać postawy w relacjach międzyludzkich</p>	<p>Rozmowy na godzinach wychowawczych i wszystkich innych przedmiotach;</p> <p>Umożliwienie uczniom samooceny zachowania, która będzie wzięta pod uwagę podczas wystawiania oceny z zachowania;</p> <p>Udział w warsztatach psychologicznych;</p> <p>Praca na rzecz szkolnego Wolontariatu;</p> <p>Właściwe zachowanie się na wycieczkach szkolnych do kina, teatru, muzeum, innych miejsc kulturalnych, a także na łono natury;</p> <p>Kształtowanie postawy życzliwości i otwartości na wszystkich przedmiotach;</p> <p>Monitorowanie zachowania uczniów i reagowanie na zachowania społeczne przez nauczycieli</p>	<p>Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele Pedagog Psycholog Pedagog specjalny</p>
<p>Uczeń jest aktywny społecznie i angażuje się w różne formy aktywności</p>	<p>Zachęcanie uczniów do działania na rzecz szkoły i środowiska lokalnego podczas zajęć z wychowawcami i na wszystkich lekcjach;</p> <p>Promowanie idei działalności jako wolontariusz na godzinach wychowawczych, religii, WOSie;</p> <p>Udział w wolontariacie szkolnym;</p> <p>Zachęcanie uczniów do przygotowywania wystaw swoich prac plastycznych na lekcjach plastyki;</p> <p>Stwarzanie możliwości do zaprezentowanie swoich umiejętności muzycznych podczas lekcji muzyki i uroczystości szkolnych;</p> <p>Umożliwianie uczniom zaprezentowanie swoich talentów sportowych podczas udziału w międzyszkolnych zawodach sportowych, Dniu Sportu;</p> <p>Angażowanie uczniów w organizację uroczystości szkolnych, oprawy liturgicznej Mszy Świętej itp.;</p>	<p>Wychowawcy Wszyscy Nauczyciele</p>

	Przygotowywanie gazetek szkolnych i wystaw przedmiotowych np. historycznych	
Uczeń zna i stosuje się do zasad społecznych obowiązujących w różnych obszarach życia	<p>Zapoznanie uczniów z różnego rodzaju zasadami dobrego zachowania takimi jak netykieta, etykieta, zasady savoir vivre, kindersztuby podczas godzin wychowawczych, lekcji języka polskiego, informatyki, religii, historii, WOSu, WDŻ;</p> <p>Właściwe zachowywanie się uczniów podczas obiadu i pozostawianie po nim porządku;</p> <p>Utrzymywanie porządku w salach, na ławkach, w szatniach i boisku szkolnym przez uczniów;</p> <p>Dbłość o kompletność umundurowania szkolnego;</p> <p>Ćwiczenie umiejętności kulturalnego wypowiedzania się podczas lekcji polskiego, religii i innych przedmiotów, a także ćwiczenie kulturalnego wypowiedzania się w Internecie podczas lekcji informatyki;</p> <p>Zwracanie uczniom uwagi przez nauczycieli w sytuacjach używania niewłaściwego lub niestosownego słownictwa.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p>
Uczeń rozwija poczucie odpowiedzialności i obywatelstwa	<p>Pogadanki na godzinach wychowawczych;</p> <p>Monitorowanie przez nauczyciela wykonywanych przez ucznia zadań w sposób rzetelny i obowiązkowy;</p> <p>Indywidualne rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem, psychologiem;</p> <p>Ustalanie klasowych dyżurnych;</p> <p>Działalność w ramach Samorządu Szkolnego; Spółdzielni Uczniowskiej.</p> <p>Działalność w szkolnym wolontariacie;</p> <p>Angażowanie uczniów w życie szkoły i współorganizowanie imprez szkolnych;</p> <p>Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych;</p> <p>Przestrzeganie regulaminu szkolnego przez uczniów</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Pedagog</p> <p>Psycholog</p>
Uczeń dostrzega problemy i zagrożenia współczesnego świata, w tym uzależnienia,	<p>Uświadamianie uczniom czym jest agresja i przekazywanie wiedzy jak jej przeciwdziałać;</p> <p>Udział w warsztatach profilaktycznych;</p> <p>Przekazywanie uczniom informacji na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz Internetu podczas godzin wychowawczych, lekcji informatyki, religii;</p> <p>Pogadanki na temat szkodliwego wpływu alkoholu i nikotyny na organizm człowieka;</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Pedagog</p> <p>Psycholog</p> <p>Rodzice</p>

<p>potrafi im zapobiegać i przeciwdziałać</p>	<p>Monitorowanie agresywnych zachowań uczniów i indywidualne rozmowy z dziećmi prowadzone przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa;</p> <p>Bieżąca współpraca z rodzicami mająca na celu przeciwdziałanie uzależnieniom;</p> <p>Zapobieganie konfliktom rówieśniczym poprzez przekazywanie wiedzy na temat sposobów rozwiązywania problemów bez przemocy;</p> <p>Promowanie zasad dotyczących szacunku, zaufania i życzliwości;</p> <p>Prowadzenie rozmów wyjaśniających i interwencyjnych przez psychologa i pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego.</p> <p>Pedagogizacja rodziców;</p>	<p>Policja</p>
<p>Uczeń potrafi wyrażać szacunek i być empatyczny</p>	<p>Pogadanki na godzinach wychowawczych;</p> <p>Zwracanie uwagi na wartości takie jak szacunek i empatia na wszystkich przedmiotach szkolnych;</p> <p>Rozmowy ukierunkowane na uczenie się przyznawania się do błędów, przeproszania, przyjmowania cudzej perspektywy podczas wszystkich lekcji;</p> <p>Bieżące reagowanie nauczycieli na oznaki braku szacunku wobec innych osób;</p> <p>Dyskusje na temat szacunku i empatii podczas lekcji języka polskiego, religii, WDŻ, plastyki, muzyki, WF;</p> <p>Udział w warsztatach psychologicznych;</p> <p>kształtowanie postawy szacunku i empatii poprzez udział w uroczystościach szkolnych, kościelnych;</p> <p>Udział w akcjach charytatywnych .</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Pedagog specjalny</p> <p>Psycholog</p> <p>Pedagog specjalny</p> <p>Pedagog</p>
<p>Uczeń czuje się bezpiecznie w szkole</p>	<p>Rozmowy na godzinach wychowawczych;</p> <p>Troska o przyjazną atmosferę w klasach podczas wszystkich lekcji;</p> <p>Indywidualne rozmowy z wychowawcami i nauczycielami;</p> <p>Interwencyjne rozmowy z pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem w sytuacjach zagrożenia poczucia bezpieczeństwa u ucznia;</p> <p>Wspieranie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom przez wszystkich nauczycieli, pedagoga i psychologa</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog specjalny</p> <p>Psycholog</p>

Uczeń potrafi zbudować dobre relacje w klasie i szkole	<p>Uczestnictwo w zajęciach integracyjnych;</p> <p>Aktywny udział ucznia w życiu klasy i szkoły poprzez angażowanie się w przygotowania uroczystości klasowych i szkolnych;</p> <p>Kształtowanie postawy wrażliwości na drugiego człowieka podczas zajęć w wychowawcami, lekcji języka polskiego, WOSu, religii, plastyki;</p> <p>Uczenie umiejętności bronięcia dobrego imienia innych i własnego podczas dyskusji na wszystkich lekcjach;</p> <p>Tworzenie i przestrzeganie zasad zachowania, kodeksu ucznia, klasowych kontraktów;</p> <p>Udział w warsztatach psychologicznych dotyczących przyjaźni, nawiązywania relacji, koleżeństwa;</p> <p>Współpraca uczniów podczas projektów, prac grupowych, zajęć sportowych;</p> <p>Umożliwienie uczniom pogłębiania relacji koleżeńskich podczas dyskotek szkolnych, balów karnawałowych, zabaw na Dzień Dziecka itp.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Pedagog specjalny</p> <p>Pedagog</p> <p>Psycholog</p>
Uczeń zna wartość rodziny i ceni ją	<p>Pogadanki na godzinach wychowawczych i wszystkich przedmiotach;</p> <p>Poznanie ról w rodzinie, kształtowanie odpowiedzialności za innych i siebie podczas godzin wychowawczych, lekcji religii, WDŻ, języka polskiego;</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku, posłuszeństwa i zaufania rodzicom podczas wszystkich zajęć;</p> <p>Naśladowanie Świętej Rodziny, jako wzoru rodziny;</p> <p>Przygotowywanie takich uroczystości jak Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziadka, Dzień Babci;</p> <p>Wzmacnianie relacji międzypokoleniowych poprzez rozmowy i dyskusje na lekcjach;</p> <p>Kształtowanie postawy troski o osoby starsze w ramach działalności wolontariatu szkolnego i poszczególnych lekcji;</p> <p>Organizacja spotkań integracyjnych i festynu rodzinnego dla społeczności uczniów, rodziców</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Rodzice</p>
Uczeń zna i szanuje prawa oraz	<p>Rozmowy podczas godzin wychowawczych;</p> <p>Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia;</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p>

obowiązki swoje i innych	<p>Monitorowanie wypełniania obowiązków uczniowskich przez nauczycieli;</p> <p>Warsztaty profilaktyczne i edukacyjne dotyczące Praw Człowieka, szacunku wobec innych, Praw Dziecka itp.;</p> <p>Tworzenie z uczniami regulaminów i wspólne przestrzeganie ich;</p> <p>Dyskusje i pogadanki na lekcjach języka polskiego, WOSu, historii, religii dotyczące praw jednostek, grup, narodów</p>	
Uczeń podejmuje działania w zakresie samorządności, wie co to demokracja, potrafi być przedsiębiorczy	<p>Rozmowy i dyskusje dotyczące samorządności, demokracji, przedsiębiorczości podczas lekcji WOSu, historii, języka polskiego, zajęć z doradztwa zawodowego;</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych dotyczące wyborów do samorządu szkolnego, wyłonienia kandydatów klasowych;</p> <p>Udział i przeprowadzenie wyborów do samorządu szkolnego;</p> <p>Udział w wyborach do trójek klasowych, omówienie z wychowawcami ról przewodniczącego klasy, zastępcy oraz skarbnika;</p> <p>Organizowanie życia kulturalnego w szkole – organizacja przez samorząd uczniowski dyskotek szkolnych itp.;</p> <p>Umożliwienie uczniom przez nauczycieli wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością podczas wszystkich lekcji, a także w wolontariacie szkolnym, samorządzie uczniowskim;</p> <p>Dbanie o gazetki szkolne i klasowe, dekorowanie klas;</p> <p>Reprezentowanie szkoły przez uczniów podczas uroczystości lokalnych</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Doradca zawodowy</p>
Uczeń przejawia postawy ekologiczne	<p>Rozwijanie świadomości troski o przyrodę i środowisko naturalne podczas wszystkich lekcji;</p> <p>Uświadamianie uczniom zasad segregacji odpadów podczas lekcji przyrody, biologii, techniki;</p> <p>Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych i wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych na ich podstawie podczas zajęć z wychowawcami, lekcji przyrody, biologii, chemii, fizyki, geografii;</p> <p>Propagowanie akcji społecznych np. sprzątanie świata, Dzień Ziemi;</p> <p>Udział w zbiórkach nakrętek, baterii, tuszy i tonerów;</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Psycholog</p> <p>Pedagog</p>

	Przygotowywanie przez uczniów materiałów do gazetek szkolnych dotyczących troski o środowisko; Udział w warsztatach edukacyjnych dotyczących ekologii i troski o środowisko	
--	--	--

Sfera duchowa		
Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Uczeń zna i rozumie prawdę wiary oraz naśladuje wzorzec Świętej Rodziny	Omawianie i dyskutowanie na temat głównych prawd wiary podczas lekcji religii; Przedstawianie sylwetki Świętej Rodziny jako wzoru do naśladowania podczas lekcji religii; Uczestniczenie w szkolnych Mszach Świętych, rekolekcjach	Siostra Ksiądz
Uczeń pogłębia swoją wiarę i uczestniczy w życiu religijnym klasy, szkoły, parafii	Aktywny udział w lekcjach religii; Udział w konkursie biblijnym; Udział w niedzielnych Mszach Świętych Udział w Pierwszych Piątkach Miesiąca; Udział w szkolnych Mszach Świętych; Uczestnictwo w rekolekcjach szkolnych; Rozwijanie swojej wiary poprzez samodzielną lekturę;	Siostra Ksiądz Opiekun wolontariatu
Uczeń przejawia postawę patriotyczną	Dyskusje, pogadanki, projekty dotyczące historii Polski na lekcjach historii, WOSu, języka polskiego; Rozmowy i pogadanki na godzinach wychowawczych o tematyce patriotycznej; Udział we wspólnym śpiewaniu hymnu Polski 11.11 o 11.11; Dbanie o okoliczne miejsca pamięci narodowej – sprzątnięcie cmentarzy żołnierzy, czyszczenie pomników itp. Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, muzeów narodowych, miejsc ważnych dla historii Polski; Udział w lekcjach muzealnych i spotkaniach ze świadkami historii;	Wychowawcy Nauczyciele historii, WOSu, języka polskiego, plastyki, muzyki, religii

	<p>Organizowanie i uczestniczenie w uroczystościach rocznicowych m.in. rocznica wybuchu II Wojny Światowej, Napaści ZSRR na Polskę 17.09 itp.;</p> <p>Poszerzanie wiedzy ucznia na temat tradycji narodowych i grup etnicznych podczas lekcji języka polskiego, historii, WOSu, plastyki, muzyki, religii</p>	
Uczeń kultywuje i tworzy tradycje klasowe, szkolne, rodzinne	<p>Pogadanki i dyskusje o tradycjach podczas godzin wychowawczych;</p> <p>Poznanie tradycji oraz zachęcanie do ich utrzymywania podczas wszystkich przedmiotów szkolnych;</p> <p>Organizacja Wigilii Klasowych, Mikołajek, Dnia Chłopaka, Dnia Kobiet, Święta Niepodległości;</p> <p>Obchodzenie rocznic i świąt rodzinnych, szkolnych, państwowych</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p>
Uczeń rozumie pojęcia moralne i kieruje się wartościami w swoim życiu	<p>Kształtowanie pojęć moralnych podczas zajęć z wychowawcami, lekcji religii, języka polskiego;</p> <p>Podkreślanie roli wartości w życiu człowieka przez wszystkich nauczycieli;</p> <p>Uczestniczenie w warsztatach psychologicznych dotyczących wartości i kierowania się nimi w życiu;</p> <p>Współpraca z rodzicami mająca na celu uczenie młodych ludzi życia wartościami i moralnością zgodną z nauczaniem Kościoła Katolickiego</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Pedagog</p> <p>Psycholog</p>
Uczeń jest wrażliwy na piękno przyrody i sztuki	<p>Rozmowy i dyskusje na temat dzieł sztuki podczas lekcji języka polskiego, plastyki, muzyki, religii, historii, WOSu;</p> <p>Kontakt ucznia z dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w celu określenia swojej przynależności kulturowej;</p> <p>Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego oraz lokalnego;</p> <p>Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, muzycznymi, plastycznymi, architektonicznymi i innymi wytworami kultury;</p> <p>Uczestniczenie w lekcjach muzealnych, wycieczkach szkolnych, spotkaniach z artystami i twórcami regionalnymi;</p> <p>Propagowanie czytelnictwa”;</p> <p>Udział w wycieczkach i lekcjach bibliotecznych;</p> <p>Udział w wycieczkach krajoznawczych, przyrodniczych, mających na celu poznanie życia zwierząt;</p> <p>Uczestniczenie w kole przyrodniczym;</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p>

	<p>Troska o zwierzęta - Rozwijanie wiedzy na temat przyrody polskiej i światowej podczas lekcji przyrody i biologii;</p> <p>Udział w wycieczkach do kina, teatru i późniejsze omawianie obejrzanych dzieł podczas zajęć z wychowawcami i innych lekcjach;</p> <p>Oglądanie wystaw czasowych i uczestnictwo w lokalnych wydarzeniach kulturalnych</p>	
<p>Uczeń szanuje kulturę i dorobek narodowy swojej kultury i innych kultur</p>	<p>Poznanie kultury i dorobku narodowego Polski podczas lekcji języka polskiego, historii, WOSu, plastyki, muzyki, religii;</p> <p>Odwiedzanie miejsc Pamięci Narodowej;</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat różnych kultur, grup etnicznych, innych państw podczas lekcji języka polskiego, języka angielskiego, języka niemieckiego, historii, WOSu, religii, plastyki, muzyki, geografii;</p> <p>Uczestniczenie w wycieczkach szkolnych do muzeów, galerii sztuki, na wystawy;</p> <p>Poznanie zwyczajów dotyczących obchodzenia różnych świąt i uroczystości na całym świecie podczas lekcji języka angielskiego, niemieckiego, polskiego a także na zajęciach z wychowawcami;</p> <p>Międzynarodowa współpraca z innymi szkołami</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele języka polskiego, historii, WOSu, plastyki, muzyki, religii, języka angielskiego, języka niemieckiego, geografii</p>
<p>Uczeń szanuje i akceptuje bliźniego niezależnie od narodowości, wyznania, kultury</p>	<p>Kształtowanie postawy akceptacji i tolerancji wobec drugiego człowieka na wszystkich przedmiotach;</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, lekcjach religii na temat niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej, wielokulturowości;</p> <p>Zwracanie uwagi przez nauczycieli na objawy dyskryminacji między uczniami z powodów statusu materialnego, pochodzenia, wyglądu;</p> <p>Warsztaty profilaktyczne dotyczące tolerancji i akceptacji oraz szacunku;</p> <p>Kształtowanie postawy otwartości i szacunku wobec bliźniego przez wszystkich nauczycieli;</p> <p>Dyskusje na temat ekumenizmu i różnych wyznań podczas lekcji religii</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy Nauczyciele</p> <p>Pedagog specjalny</p> <p>Pedagog</p> <p>Psycholog</p>

IX. Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego

Tabela nr 1. Zdrowie – edukacja zdrowotna

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; – ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; – posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; – posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; – reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; – wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; – przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; – ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; – ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; – uzasadnia konieczność ochrony przyrody; – opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; – opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; – opisuje zasady zdrowego odżywiania; – przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; – przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; – omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; – omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; – wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; – wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; – podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; – doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; – poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; – wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; – omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; – dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); – wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; – ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; – ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);
Technika	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; – kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;

Wychowanie do życia w rodzinie	– radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;
Szkoła podstawowa dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	
	<ul style="list-style-type: none"> – uczy się dbałości o zdrowie – różnicowania pojęć: „człowiek zdrowy”, „człowiek chory”; – uczy się przestrzegania zasad higieny – mycia rąk, mycia owoców i warzyw, korzystania z czystych naczyń itd.; – uczy się dobierania produktów spożywczych do poszczególnych posiłków; – poznaje i przestrzega zasad zdrowego trybu życia; – uczy się dbałości o odpowiednią pozycję podczas pracy oraz dobre oświetlenie; rozumienie znaczenia snu oraz odpoczynku; – rozumie konieczność przeprowadzania badań profilaktycznych – wizyta u lekarza pierwszego kontaktu, stomatologa, ginekologa itp. – uczy się określania własnych mocnych stron i trudności;

Tabela nr 2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; – współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; – dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; – dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; – odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;

	<ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; – szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; – uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; – wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; – wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; – naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; – przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; – identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; – bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; – pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; – wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; – wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; – omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; – identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;

	<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; – wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; – współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; – motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; – wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; – uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); – przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej auto- prezentacji – kształtowania swojego wizerunku; – wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; – przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; – doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zasady <i>savoir-vivre'u</i> w różnych sytuacjach społecznych; – rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność

	<p>za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa;</p> <ul style="list-style-type: none"> – kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; – bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;;
Szkoła podstawowa dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	
	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i nazywa relacje i więzi między członkami rodziny; – przestrzega zasad panujących w rodzinie; – przestrzega zasad panujących w klasie; – przestrzega norm współżycia w grupie; – uczy się współuczestnictwa i współpracy podczas zabawy i zajęć; – poznaje sąsiadów, znajomych rodziny i ich role społeczne; – poznaje i korzysta z miejsc użyteczności publicznej; – poznaje organizacje społeczne działające na rzecz osób z niepełno sprawnościami; – przyswaja język i doskonali rozwój mowy; – uczy się porozumiewania w formie dialogu; poznaje zasady prowadzenia rozmowy; – uczy się komunikowania z zastosowaniem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji – AAC: gesty, mimika, zdjęcia, obrazy, znaki przestrzenno-dotykowe, symbole, pismo, urządzenia i oprogramowanie wspomagające komunikację (dla uczniów niekomunikujących się werbalnie lub ze znacznymi ograniczeniami w tym zakresie); – bierze udział w wydarzeniach klasowych i szkolnych, także z zastosowaniem urządzeń głosowych – prostych komunikatorów, urządzeń wysokiej technologii; – uczy się i doskonali wyrażanie własnego zdania; – uczy się stosowania form grzecznościowych i komplementów w życiu codziennym; – uczy się wyjaśniania swojego zachowania i mówienia o planach;

Tabela nr 3. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Klasa I–III	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; – szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; – określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; – odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; – odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
Język polski	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; – rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; – kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; – rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; – rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; – rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; – rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; – kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; – jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
Historia	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; – zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury

	<p>muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; – uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); – angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; – uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; – stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia – w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> – zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); – zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; – podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; – wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia <ul style="list-style-type: none"> – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; – uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom;

	<ul style="list-style-type: none"> – planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> – łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; – przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; – rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; – ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); – kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; – rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; – przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; – postępuje etycznie w pracy z informacjami;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;
<p>Szkoła podstawowa dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w świętach i tradycjach rodzinnych; – przestrzega kultury życia codziennego; – uczy się korzystania z ośrodków i instytucji kultury; – uczy się właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach (teatr, kino, muzeum, wystawy, koncerty itp.);
Kształcenie specjalne	<ul style="list-style-type: none"> – uczy się udziału w różnych formach twórczości (formy parateatralne, muzykowanie, zajęcia plastyczne, imprezy itp.); – rozumie przynależność do kraju, regionu, narodu; – poznaje region, tradycje, obyczaje; – bierze udział w lokalnych świętach i uroczystościach;

Tabela nr 4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; – rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; – stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; – ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; – stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem

	<p>pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady etykiety;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; – przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; – posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; – uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; – wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; – stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; – ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, – pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; – omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; – wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; – wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; – wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; – przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować;

	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; – przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb po- rządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służ- bami;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; – analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); – wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
Wychowanie do ży- cia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;
Szkoła podstawowa dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	
	<ul style="list-style-type: none"> – uczy się dostrzegania czynników i sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu (w tym także zagrożeń ze strony innych osób, używania alkoholu, środków odurzających); – uczy się i doskonali umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych (dotyczących siebie i innych); – poznaje odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludzi (Straż Pożarna, Policja, Wojsko Polskie, Straż Miejska, pracownicy ochrony); – poznaje i korzysta z ważnych numerów alarmowych; – uczy się zachowania bliskości i dystansu w relacjach z innymi ludźmi; – uczy się prawidłowego zachowywania się w środkach komunikacji; – poznaje nietypowe i nagłe sytuacje, które mogą się zdarzyć w domu, szkole, na ulicy, w innych miejscach; – uczy się przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas posługiwania się różnymi urządzeniami w domu i w szkole; – uczy się rozpoznawania i rozumienia znaków drogowych, symboli, oznaczeń w różnych miejscach itp.

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie na zakończenie roku szkolnego w formie sprawozdań wychowawców, specjalistów, nauczycieli oraz w każdym następnym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest organizacja badań pośród rodziców, uczniów, nauczycieli oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny może ulec modyfikacji w przeciągu roku szkolnego.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej w Białej Niżnej w dniu .....